

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพาดพิด
จรรยาบรรณของวิชาชีพ

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๕๑๐๓.๒/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ บัญญัติให้คณะกรรมการคุรุสภามีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ และมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน บัญญัติให้ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา ๕๔ อาจอุทธรณ์คำวินิจฉัยต่อคณะกรรมการคุรุสภาได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของคุรุสภา ต่อมาคณะกรรมการคุรุสภาได้ออกข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพาดพิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยข้อ ๗ แห่งข้อบังคับดังกล่าวกำหนดให้ประธานกรรมการคุรุสภาแต่งตั้งคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพาดพิดจรรยาบรรณของวิชาชีพจำนวนสิบเอ็ดคน ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการคนหนึ่งจากกรรมการคุรุสภา และอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากสมาชิกคุรุสภาประเภทสามัญซึ่งมีความรู้ความชำนาญ หรือประสบการณ์ด้านวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่นมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี และไม่เคยกระทำผิดจรรยาบรรณหรือผิดวินัยจำนวนเก้าคน และจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกกฎหมายจำนวนหนึ่งคน และได้ออกประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพาดพิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๓ คณะกรรมการคุรุสภาได้มีมติเลือกปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานอนุกรรมการ และมอบสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาดำเนินการประกาศรับสมัครผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพาดพิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้ออกประกาศสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เรื่อง รับสมัครผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพาดพิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ แต่ไม่มีผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาด้านผู้บริหารการศึกษา สมัครเข้ารับการคัดเลือกทำให้องค์ประกอบของคณะกรรมการดังกล่าวไม่ครบถ้วน สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาจึงได้ออกประกาศรับสมัครผู้เข้ารับการคัดเลือกเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านผู้บริหารการศึกษา อีกครั้งหนึ่ง

ต่อมาคณะกรรมการคุรุสภาได้มีมติให้ชะลอการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพาดพิดจรรยาบรรณของวิชาชีพไว้ก่อน โดยได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะว่า มาตรา ๒๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาฯ ให้อำนาจคณะกรรมการคุรุสภาในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ คำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพตามมาตรา ๕๔ แล้วจึงไม่มีความจำเป็นต้องมีคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพาดพิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ

จากมติของคณะกรรมการคุรุสภาดังกล่าว สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา โดยคณะกรรมการกฎหมายและระเบียบพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาฯ กำหนดให้การอุทธรณ์ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของคุรุสภา ดังนั้น การดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพจึงต้องเป็นไปตามกระบวนการที่กฎหมายกำหนด

(๒) การประกาศรับสมัครผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ เป็นประกาศที่มีผลผูกพันทางกฎหมายต่อบุคคลภายนอก ดังนั้น เมื่อสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาออกประกาศรับสมัครฯ แล้ว จึงต้องดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ ให้เสร็จสิ้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้

(๓) พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาฯ มาตรา ๕๕ วรรคสอง กำหนดให้การอุทธรณ์ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของคุรุสภา การดำเนินการต่าง ๆ อันเกี่ยวกับการพิจารณาอุทธรณ์จึงต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมาย ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อให้เกิดความเป็นกลาง ดังนั้น การที่จะให้คณะกรรมการคุรุสภาดำเนินการวินิจฉัยอุทธรณ์โดยไม่ผ่านคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้นำความเห็นของคณะกรรมการกฎหมายและระเบียบดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการคุรุสภาพิจารณาแล้ว มีมติมอบให้สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาหรือคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็น ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศรับสมัครผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ซึ่งกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครว่าต้องเป็นสมาชิกคุรุสภาประเภทสามัญ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาฯ การกำหนดคุณสมบัติดังกล่าวจะเป็นการจำกัดสิทธิหรือเลือกปฏิบัติต่อสมาชิกคุรุสภาประเภทสามัญตามพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๔๘๘ หรือไม่ อย่างไร และการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ซึ่งกำหนดคุณสมบัติว่าต้องเป็นสมาชิกคุรุสภาประเภทสามัญดังกล่าว จะเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

(๒) กรณีที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้ออกประกาศรับสมัครผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ จำนวนสองครั้ง และมีผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือก รวมทั้งสิ้น ๕๕ คน ต่อมาคณะกรรมการคุรุสภาได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะให้ยกเลิกข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพฯ และออกข้อบังคับใหม่ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาจะสามารถยกเลิกการรับสมัครที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ได้หรือไม่

(๓) คณะกรรมการคุรุสภาจะใช้อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพโดยไม่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานเลขาธิการ
คุรุสภา โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา)
เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ประกาศรับสมัครผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาเพื่อเข้ารับ
การคัดเลือกเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะอนุกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพฤติผิด
จรรยาบรรณของวิชาชีพของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครว่า
ต้องเป็นสมาชิกคุรุสภาประเภทสามัญ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาครู
และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ การกำหนดคุณสมบัติดังกล่าวจะเป็นการจำกัดสิทธิ
หรือเลือกปฏิบัติต่อสมาชิกคุรุสภาประเภทสามัญตามพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๔๘๘ หรือไม่
และการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ
ซึ่งกำหนดคุณสมบัติว่าต้องเป็นสมาชิกคุรุสภาประเภทสามัญดังกล่าวจะเป็นการดำเนินการโดยชอบ
ด้วยกฎหมายหรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๘๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากร
ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ อันเป็นบทเฉพาะกาลที่บัญญัติรองรับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
ซึ่งได้บัญญัติไว้ในวาระเริ่มแรก ให้คุรุสภาออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแก่ผู้ประกอบวิชาชีพ
ทางการศึกษาที่ดำรงตำแหน่งครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น
และภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้มีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามข้อบังคับของคุรุสภา
ทั้งนี้ ให้ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งดังกล่าวมีสิทธิได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ จึงส่งผลให้
ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาที่ดำรงตำแหน่งครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากร
ทางการศึกษาอื่นตามพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๔๘๘ เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา
และโดยที่มาตรา ๕๘^๒ บัญญัติให้สมาชิกคุรุสภามีสองประเภท คือ (๑) สมาชิกสามัญ และ (๒) สมาชิก
กิตติมศักดิ์ โดยการจดทะเบียนเป็นสมาชิกให้เป็นไปตามที่คุรุสภากำหนด และมาตรา ๕๙^๓ วรรคหนึ่ง
บัญญัติว่า สมาชิกสามัญจะต้องเป็นผู้ไม่มีลักษณะต้องห้ามและเป็นผู้มีใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้
ประกอบกับตามข้อ ๕^๔ แห่งข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยการจดทะเบียนเป็นสมาชิกคุรุสภา พ.ศ. ๒๕๖๓
ได้บัญญัติให้ผู้ใดมีใบอนุญาตและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๙ ให้สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

^๑มาตรา ๘๕ ในวาระเริ่มแรก ให้คุรุสภาออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแก่ผู้ประกอบวิชาชีพ
ทางการศึกษาที่ดำรงตำแหน่งครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น
และภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้มีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา
ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามข้อบังคับของคุรุสภา ทั้งนี้ ให้ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่ง
ดังกล่าวมีสิทธิได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

^๒มาตรา ๕๘ สมาชิกของคุรุสภามีสองประเภท ดังนี้

(๑) สมาชิกสามัญ

(๒) สมาชิกกิตติมศักดิ์

การจดทะเบียนเป็นสมาชิกให้เป็นไปตามที่คุรุสภากำหนด

^๓มาตรา ๕๙ สมาชิกสามัญต้องเป็นผู้ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ (ข) (๑) (๒) และ (๓)
และเป็นผู้มีใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกกิตติมศักดิ์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการคุรุสภาแต่งตั้งโดยมติเป็นเอกฉันท์

^๔ข้อ ๕ ผู้ใดมีใบอนุญาตและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติสภาครู
และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้สำนักงานจดทะเบียนเป็นสมาชิกสามัญโดยไม่ต้องยื่นคำขอ

จดทะเบียนเป็นสมาชิกสามัญโดยไม่ต้องยื่นคำขอ ดังนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาที่ดำรงตำแหน่งครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๕๔๘ ย่อมเป็นสมาชิกคุรุสภาประเภทสามัญแล้ว การกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครให้ต้องเป็นสมาชิกคุรุสภาประเภทสามัญ ตามข้อ ๗^๕ วรรคหนึ่ง แห่งข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพฯ และข้อ ๓ (ก) (๑)^๖ แห่งประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพฯ และข้อ ๒ (ก) (๑)^๗ แห่งประกาศสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาฯ จึงไม่เป็นการเลือกปฏิบัติ และเมื่อได้ให้ความเห็นแล้วว่า การกำหนดคุณสมบัติตามข้อบังคับ และประกาศดังกล่าว ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อสมาชิกประเภทสามัญตามพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๕๔๘ การแต่งตั้งคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพฯ จึงเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย

ประเด็นที่สอง กรณีที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้ออกประกาศรับสมัครผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพฯ จำนวนสองครั้ง และมีผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือก รวมทั้งสิ้น ๕๕ คน ต่อมาคณะกรรมการคุรุสภาได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะให้ยกเลิกข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพฯ และออกข้อบังคับใหม่ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาจะสามารถยกเลิก

---

^๕ข้อ ๗ ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการจำนวนสิบเอ็ดคน ประกอบด้วย ประธานคนหนึ่งซึ่งแต่งตั้งจากกรรมการและให้แต่งตั้งอนุกรรมการจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นสมาชิกคุรุสภาประเภทสามัญซึ่งมีความรู้ความชำนาญหรือประสบการณ์ด้านวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่นมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีและไม่เคยกระทำผิดจรรยาบรรณหรือผิดวินัยจำนวนเก้าคน และจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายจำนวนหนึ่งคน

ให้เจ้าหน้าที่อุทธรณ์เป็นเลขานุการ

อนุกรรมการจะเป็นบุคคลเดียวกับอนุกรรมการสืบสวนการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพหรืออนุกรรมการสอบสวนการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพในเรื่องเดียวกันหรือในคราวเดียวกันก็ได้

การดำเนินการให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

^๖ข้อ ๓ ผู้มีสิทธิสมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๒ (ข) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติ

(๑) เป็นสมาชิกคุรุสภาประเภทสามัญ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๗ข้อ ๒ ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๑ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(ก) คุณสมบัติ

(๑) เป็นสมาชิกคุรุสภาประเภทสามัญ

ฯลฯ

ฯลฯ

การรับสมัครที่ได้ดำเนินการไปแล้วหรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๒๐^๘ (๓) ได้บัญญัติให้คณะกรรมการคຸຣສາມີພິພິດທິພາບໃນການພິຈາລະນາແລະວິນິດໄສອຸທຣຸນຄຳສັ່ງຂອງພະຍາກອນການມາຕຣູນາວິຊາຊີພາຕາມມາຕຣາ ໕໔^໙ ດ້ວຍມາຕຣາ ໕໕^{໑໐} ບູຢູດີໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບໂບນູຢາດຊຶ່ງພະຍາກອນການມາຕຣູນາວິຊາຊີພາວິນິດໄສຊຶ່ງຂາດຕາມມາຕຣາ ໕໔ (໒) (໓) (໔) ຫຼື (໕) ອາຈອຸທຣຸນຄຳວິນິດໄສຕໍ່ພະຍາກອນການມາຕຣູສາມາຍໃນສາມສິບວັນນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບແຈ້ງຄຳວິນິດໄສ ດ້ວຍການອຸທຣຸນໃຫ້ເປັນໄປຕາມລັກເຄຣນທ໌ແລະວິທີການທີ່ກຳນົດໃນຂໍ້ບັງຄັບຂອງມາຕຣາ ເມື່ອຕໍ່ມາພະຍາກອນການມາຕຣູສາມາດໄດ້ອາດຊຶ່ງອຳນາຈຕາມມາຕຣາ ໕໕ ວຣຣສອງ ດັ່ງກ່າວ ປະກອບກັບອຳນາຈໃນການຕັ້ງຕົ້ນພະຍາກອນການຕາມມາຕຣາ ໒໐ (໕) ອອກຂໍ້ບັງຄັບມາຕຣາ ວ່າດ້ວຍການອຸທຣຸນຄຳວິນິດໄສການປະພຸດິພິດຈຣຣາຍາບຣຣນຂອງວິຊາຊີພາ

ມາຕຣາ ໒໐ ໃຫ້ພະຍາກອນການມາຕຣູສາມີອຳນາຈພິພິດທິພາບ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

(໑) ບຣິຫຣແລະຕຳນິດການຕາມວັດຖຸປະສຸກແລະອຳນາຈພິພິດທິພາບຂອງມາຕຣູສາມີກຳນົດໄວ້ໃນພຣະຣາຊບູຢູດີນີ້

(໒) ໃຫ້ຄຳປຣິກຊາແລະແນະນຳແກ່ພະຍາກອນການມາຕຣູນາວິຊາຊີພາ

(໓) ພິຈາລະນາວິນິດໄສອຸທຣຸນຄຳສັ່ງຂອງພະຍາກອນການມາຕຣູນາວິຊາຊີພາຕາມມາຕຣາ ໕໔

(໔) ເຮັດໃຫ້ພິພິດທິພາບເຈົ້າພິພິດທິພາບສ່ວນຣາຊກ ຫຼືພະຍາກອນການມາຕຣູນາວິຊາຊີພາປະຕິບັດຕາມອຳນາຈແລະພິພິດທິພາບທີ່ກຳນົດ

(໕) ຕັ້ງຕົ້ນພະຍາກອນການເພື່ອກະທຳການໃດ ໆ ອັນອຸໃນອຳນາຈແລະພິພິດທິພາບຂອງພະຍາກອນການມາຕຣູສາມີ

(໖) ຄວບຄຸມດູແລການຕຳນິດງານແລະການບຣິຫຣງານທັງໄປ ທຣອດຈນອອກເບີຍ ຂໍ້ບັງຄັບ ປະກາດຫຼືຂໍ້ກຳນົດເຖິງກັບສຳນັກງານເລຂາທິການມາຕຣູສາມີໃນເລື່ອງ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

(ກ) ການຈັດແບ່ງສ່ວນງານຂອງສຳນັກງານເລຂາທິການມາຕຣູສາມີແລະຂອບເຂດພິພິດທິພາບຂອງສ່ວນງານດັ່ງກ່າວ

(ຂ) ການກຳນົດຕຳແໜ່ງ ຄຸນສົມບັດເພາະ ອັຕຣາເຈນເດືອນ ຄ່າຈ້າງ ແລະຄ່າຕອບແທນອື່ນຂອງພິພິດທິພາບເຈົ້າພິພິດທິພາບຂອງມາຕຣູສາມີ

(ຄ) ການຕັດສິນ ການບຣຣຸ ການຕັ້ງ ການຄອດຄອນ ວິນິດໄສແລະການລະໂພທາງວິນິດໄສ ການອອກຈາກຕຳແໜ່ງ ການຣັອກທຸກໆ ແລະການອຸທຣຸນການລະໂພທາງຂອງເຈົ້າພິພິດທິພາບ ທັງໝົດວິທີການ ເຢືອນໃນການຈ້າງພິພິດທິພາບເຈົ້າພິພິດທິພາບຂອງມາຕຣູສາມີ

(ງ) ການບຣິຫຣແລະຈັດການເຈນ ການພັສຸ ແລະທຣັຢຸສິນຂອງມາຕຣູສາມີ

(ຈ) ກຳນົດອຳນາຈພິພິດທິພາບແລະເບີຍເຖິງກັບການປະຕິບັດພິພິດທິພາບຂອງຜູ້ຕຣວງສອບພາຍໃນ

(໗) ກຳນົດນິຍາຍການບຣິຫຣງານ ແລະໃຫ້ເຫັນຂອບເຂດການຕຳນິດງານຂອງສຳນັກງານເລຂາທິການມາຕຣູສາມີ

(໘) ປະຕິບັດການອື່ນໃດຕາມທີ່ກຳນົດໃຫ້ເປັນອຳນາຈແລະພິພິດທິພາບຂອງພະຍາກອນການມາຕຣູສາມີ

(໙) ພິຈາລະນາຫຼືຕຳນິດການໃນເລື່ອງອື່ນຕາມທີ່ຣຸນນຕຣີມອບພາຍ

ມາຕຣາ ໕໔ ພະຍາກອນການມາຕຣູນາວິຊາຊີພາມີອຳນາຈວິນິດໄສຊຶ່ງຂາດຢ່າງໃດຢ່າງໜຶ່ງ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

(໑) ຍົກຂໍ້ກ່າວຫາ

(໒) ດັກເດືອນ

(໓) ພາດທິພິດ

(໔) ພັກໃຫ້ໂບນູຢາດມີກຳນົດເວລາຕາມທີ່ເຫັນສົມຄວນ ແຕ່ບໍ່ເກີນຫ້າປີ

(໕) ພິດຄອນໂບນູຢາດ

ມາຕຣາ ໕໕ ຜູ້ໄດ້ຮັບໂບນູຢາດຊຶ່ງພະຍາກອນການມາຕຣູນາວິຊາຊີພາວິນິດໄສຊຶ່ງຂາດຕາມມາຕຣາ ໕໔ (໒) (໓) (໔) ຫຼື (໕) ອາຈອຸທຣຸນຄຳວິນິດໄສຕໍ່ພະຍາກອນການມາຕຣູສາມີໃນສາມສິບວັນນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບແຈ້ງຄຳວິນິດໄສ

ການອຸທຣຸນໃຫ້ເປັນໄປຕາມລັກເຄຣນທ໌ແລະວິທີການທີ່ກຳນົດໃນຂໍ້ບັງຄັບຂອງມາຕຣາ

ຄຳວິນິດໄສຊຶ່ງຂາດຂອງພະຍາກອນການມາຕຣູສາມີໃຫ້ເປັນຄຳສັ່ງມາຕຣາ ພຣັມດ້ວຍເຫຼືອສຸດຂອງ

ການວິນິດໄສຊຶ່ງຂາດ

โดยข้อ ๗^{๑๑} กำหนดให้ประธานกรรมการคุรุสภาแต่งตั้งคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัย การประพจน์คดีจรรยาบรรณของวิชาชีพ โดยการดำเนินการให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ซึ่งคณะกรรมการคุรุสภาได้ออกประกาศ คณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัย การประพจน์คดีจรรยาบรรณของวิชาชีพ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ได้มาซึ่งคณะกรรมการดังกล่าว และต่อมาได้มีการออกประกาศสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เรื่อง รับสมัครผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมสองฉบับ และได้มีผู้สมัครตามประกาศรับสมัคร ดังกล่าวแล้ว ดังนี้ แม้ว่าข้อบังคับคุรุสภาและประกาศคณะกรรมการคุรุสภาดังกล่าวจะเป็นเพียง การกำหนดวิธีการดำเนินการและไม่มีผลเป็นการลบล้างหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการคุรุสภา ในการพิจารณาอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐ (๓)^{๑๒} และมาตรา ๕๕ วรรคสอง^{๑๓} ก็ตาม แต่การที่คณะกรรมการคุรุสภาได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๒๐ (๕) และมาตรา ๕๕ วรรคสอง ในการแต่งตั้งคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพจน์คดี จรรยาบรรณของวิชาชีพ และได้มีการดำเนินการตามข้อบังคับคุรุสภาและประกาศคณะกรรมการ คุรุสภาดังกล่าวแล้ว จึงเป็นกรณีที่คณะกรรมการคุรุสภาได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพจน์คดีจรรยาบรรณของวิชาชีพไว้แล้ว ย่อมมีผลผูกพันคณะกรรมการคุรุสภาให้ต้องปฏิบัติตามนั้น ซึ่งเป็นไปตามหลักกฎหมายทั่วไปที่ว่า ฝ่ายปกครองต้องผูกพันต่อกฎเกณฑ์ที่ตนกำหนดขึ้น (*Patere legem quam ipse fecisti*) ทั้งนี้ ตามนัย ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๐๖๔/๒๕๕๕^{๑๔} และเรื่องเสร็จที่ ๗๑๘/๒๕๕๗^{๑๕} ดังนั้น คณะกรรมการคุรุสภาจึงไม่สามารถยกเลิกการรับสมัครผู้ประกอบวิชาชีพ ทางการศึกษา ที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้เปิดรับสมัครโดยชอบด้วยข้อบังคับของคุรุสภา ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นแล้วได้

ประเด็นที่สาม คณะกรรมการคุรุสภาจะใช้อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ คำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพโดยไม่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการอุทธรณ์ คำวินิจฉัยการประพจน์คดีจรรยาบรรณของวิชาชีพ ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๒๐ (๓) ได้บัญญัติให้คณะกรรมการคุรุสภามีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่ง ของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพตามมาตรา ๕๔^{๑๖} และคณะกรรมการคุรุสภาได้อาศัยอำนาจ ตามมาตรา ๕๕ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๒๐ (๕) ออกข้อบังคับกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ในการอุทธรณ์ไว้ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพจน์คดีจรรยาบรรณ ของวิชาชีพฯ โดยข้อ ๗ แห่งข้อบังคับคุรุสภาฯ ดังกล่าวกำหนดให้ประธานกรรมการคุรุสภาแต่งตั้ง

^{๑๑}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

^{๑๒}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๘, ข้างต้น

^{๑๓}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๐, ข้างต้น

^{๑๔}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๑๖๐๐ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๑๕}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาส ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๑๐๐ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๑๖}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๙, ข้างต้น

คณะอนุกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพจน์คดีจรรยาบรรณของวิชาชีพ และข้อ ๘^{๗๗} กำหนดให้ คณะอนุกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพจน์คดีจรรยาบรรณของวิชาชีพมีหน้าที่และอำนาจ ในการพิจารณาอุทธรณ์ ดังนั้น คณะกรรมการคุรุสภาจึงต้องผูกพันดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับ ซึ่งตนเองเป็นผู้ออก ทั้งนี้ ตามนัยความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๐๖๔/๒๕๕๕^{๗๘} และเรื่องเสร็จที่ ๗๑๘/๒๕๕๗^{๗๙} ดังได้กล่าวมาแล้วในประเด็นที่สอง คณะกรรมการคุรุสภาจึงไม่อาจใช้อำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการ มาตรฐานวิชาชีพตามมาตรา ๕๔^{๘๐} ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐^{๘๑} (๓) โดยไม่ผ่านการพิจารณา จากคณะอนุกรรมการอุทธรณ์คำวินิจฉัยการประพจน์คดีจรรยาบรรณของวิชาชีพได้

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) มีข้อสังเกตว่า การที่ฝ่ายปกครอง จะดำเนินการกำหนดกฎเกณฑ์ในเรื่องใดขึ้นก็ตาม มีหลักกฎหมายทั่วไปที่ว่า ฝ่ายปกครองต้องผูกพัน ต่อกฎเกณฑ์ที่ตนกำหนดขึ้น (*Patere legem quam ipse fecisti*) ดังนั้น เมื่อฝ่ายปกครองได้กำหนด กฎเกณฑ์ใดขึ้นแล้วย่อมต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์นั้น การที่คณะกรรมการคุรุสภา จะดำเนินการกำหนด แก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกกฎเกณฑ์ใด ๆ จะต้องมีการพิจารณาอย่างละเอียด รอบคอบและมีเหตุผลที่เหมาะสมเพียงพอ รวมถึงพิจารณาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยเฉพาะกรณีที่ กฎเกณฑ์ดังกล่าวมีผลผูกพันต่อบุคคลภายนอก

(นายปรณ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ธันวาคม ๒๕๖๔

^{๗๗}ข้อ ๘ ให้คณะอนุกรรมการ มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ พิจารณาคำวินิจฉัยของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ รวมถึงการดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) แสวงหาพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
- (๒) รับฟังพยานหลักฐาน คำชี้แจง หรือความเห็นของพยานบุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญ ที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้าง เว้นแต่เห็นว่าเป็นการกล่าวอ้างที่ไม่จำเป็น ฟุ่มเฟือยหรือเพื่อประวิงเวลา
- (๓) ขอข้อเท็จจริงหรือความเห็นจากพยานบุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญ
- (๔) ขอให้ผู้ครอบครองเอกสารส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- (๕) ออกไปตรวจสอบสถานที่

ผู้อุทธรณ์ต้องให้ความร่วมมือกับคณะอนุกรรมการในการพิสูจน์ข้อเท็จจริง และมีหน้าที่ แจ้งพยานหลักฐานที่ตนทราบแก่คณะอนุกรรมการ

^{๗๘}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๔, ข้างต้น

^{๗๙}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๕, ข้างต้น

^{๘๐}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๙, ข้างต้น

^{๘๑}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๘, ข้างต้น